

Vluchtelingenwerk Vlaanderen

Vluchtelingenwerk Vlaanderen is een NGO die zich inzet voor mensen op de vlucht voor oorlog, geweld en vervolging, samen met ongeveer 40 lidorganisaties.

VLUCHTELINGENWERK VLAANDEREN 2016 2

Welk parcours leggen asielzoekers af?

Dienst Vreemdelingenzaken
opstartfase

Commissariaat-generaal voor de
Vluchtelingen en de Staatlozen
onderzoeksfase

Raad voor
Vreemdelingenbetwistingen
beroepsfase

VLUCHTELINGENWERK VLAANDEREN 2016

3

Recht op opvang

- Gedurende de hele asielprocedure
- Materiële hulp = principe:
  - Huisvesting collectief of individueel
  - Voedsel
  - Kleding
  - Maatschappelijke begeleiding
  - Juridische begeleiding
  - Medische en psychologische begeleiding
  - Toegang tot tolkdiensten
  - Toegang tot opleidingen
  - Toegang tot programma vrijwillige terugkeer
  - Dagvergoeding
- Financiële hulp = uitzondering

VLUCHTELINGENWERK VLAANDEREN 2016

4

Wanneer eindigt het recht op opvang?

- Bij een definitieve negatieve beslissing + een bevel om het grondgebied te verlaten
- Bij een positieve beslissing die een recht op verblijf geeft voor meer dan drie maanden:
  - Erkend vluchteling
  - Subsidiaire bescherming
  - Gegronde regularisatie-aanvraag
  - Gezinshereniging
  - ...
  - **-> 2 maanden om de opvang te verlaten. Mits goedkeuring tot 2 maanden uitstel.**

Basis recht internationaal

Specifiek over vluchtelingen:

- Verdrag van Genève (art. 21) en Europees Sociaal Handvest (Bijlage Werkingssfeer) voorzien een "zo gunstig mogelijke behandeling" voor erkend vluchtelingen op vlak van huisvesting, en in ieder geval niet minder gunstig dan andere vreemdelingen onder dezelfde omstandigheden.
- Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie, o.a. art. 1 Menselijke waardigheid en art. 4 Verbod op onmenselijke en vernederende behandeling, vb. in geval dakloosheid en mensonterende omstandigheden dreigen voor een vluchteling in het land van opvang (cfr. MSS t. Griekenland en België)

Basis huisvesting vluchtelingen internationaal

- Specifiek over vluchtelingen (2)

Kwalificatierichtlijn 2011/95/EU, art. 32

1. De lidstaten zorgen ervoor dat personen die internationale bescherming genieten, toegang tot huisvesting hebben, onder vergelijkbare voorwaarden als andere onderdanen van derde landen die legaal op hun grondgebied verblijven.
2. De lidstaten spannen zich in, onverminderd de ruimte die wordt gelaten voor nationale spreiding van de personen die internationale bescherming genieten, een beleid te voeren dat erop gericht is discriminatie van personen die internationale bescherming genieten, te voorkomen en hun op het gebied van toegang tot huisvesting gelijke kansen te bieden.

Basis recht internationaal

- Bewegingsvrijheid vluchtelingen:

Art. 26 Conventie van Genève: het recht van een erkend vluchteling om zijn verblijfplaats vrij te kiezen en zich vrij op dat grondgebied te bewegen, onverminderd de voorschriften welke op vreemdelingen in het algemeen van toepassing zijn onder dezelfde omstandigheden.

Art. 33 Kwalificatierichtlijn:

De lidstaten staan op hun grondgebied het vrije verkeer toe van personen die internationale bescherming genieten onder dezelfde voorwaarden en beperkingen als gelden voor de andere onderdanen van derde landen die legaal op hun grondgebied verblijven.

Basis recht nationaal

'Iedereen heeft het recht een menswaardig leven te leiden. Dit recht omvat het recht op een behoorlijke huisvesting' . Art. 23 Belgische Grondwet.

'Iedereen heeft recht op menswaardig wonen. Daartoe moet de beschikking over een aangepaste woning, van goede kwaliteit, in een behoorlijke woonomgeving, tegen een betaalbare prijs en met woonzekerheid worden bevorderd' . Art.3, Vlaamse Wooncode

Geen specifieke bepalingen rond vluchtelingen. Enkel art. 43 en 57 van de Opvangwet waarin bepaald wordt dat Fedasil de continuïteit van de opvang moet waarborgen bij transitie van materiële opvang naar financiële steun. Nog geen KB uitgewerkt over transitie.

Huisvesting erkende vluchtelingen

Huisvesting: eerste stap in integratie

- Rechten openen
- Zoeken naar werk
- Onderwijs
- Netwerk uitbouwen
- ...

Alles begint bij een thuis

Huisvesting erkende vluchtelingen

Uitstroom uit asielopvang bij positief

- Algemeen: 2 maanden + uitstel mogelijk
- Instructies Fedasil van juli 2016 verplichten de asielzoekers die in een collectief centrum positief krijgen om < 3 werkdagen de keuze te maken tussen:
  - “hulp bij vervoegd vertrek” : maaltijdcheques – vertrek uit het centrum < 3 werkdagen na ontvangst maaltijdcheques
  - Overgang naar een Lokaal Opvanginitiatief (LOI) toegewezen door Fedasil: daar 2 maanden tijd voor transitie + eventueel uitstel mogelijk
- Instructie specificeert niet wat de begeleiders moeten geven aan info/begeleiding in het kader van de transitie en tot vandaag geen KB uitgewerkt => grote verschillen!

Knelpunten

Uitstroom uit asielopvang

- Korte uitstroomtermijn
- Grote verschillen in begeleiding

Knelpunten

Tekort betaalbare en kwaliteitsvolle woningen:

- Minder dan 800 000 woningen in Vlaanderen in 2015 (75% privé, 25% sociaal).
- Privé-markt: bijna 50% ontoereikende kwaliteit in Vlaanderen
→ huurders: lage inkomensgroepen, alleenstaanden en éénoudergezinnen.
- Sociale huurmarkt: gemiddelde wachttijd in 2015 was 1.160 dagen (ong.3 jaar). Soms tot 10 jaar wanneer woning met 4 slpk. nodig.

VLUCHTELINGENWERK VLAANDEREN 2016

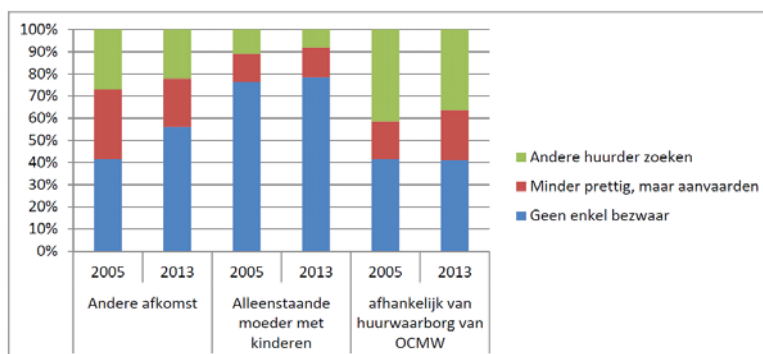
13

Knelpunten

Discriminatie:

Figuur: Houding van de verhuurder in geval een kandidaat-huurder zich zou aanbieden om een woning te huren, in %, Vlaanderen, 2005, 2013.

VLUCHTELINGENWERK VLAANDEREN 2016

14

Knelpunten

Argumenten van verhuurders:

- Solvabiliteit: 30% aan woning spenderen → hoe kunnen zij huurgelden betalen?
- Onderhoud van de woning, overlast voor burens.
- Taal: hoe communiceren?

→meest veilige keuze

Gevolgen – verhaal Dalila

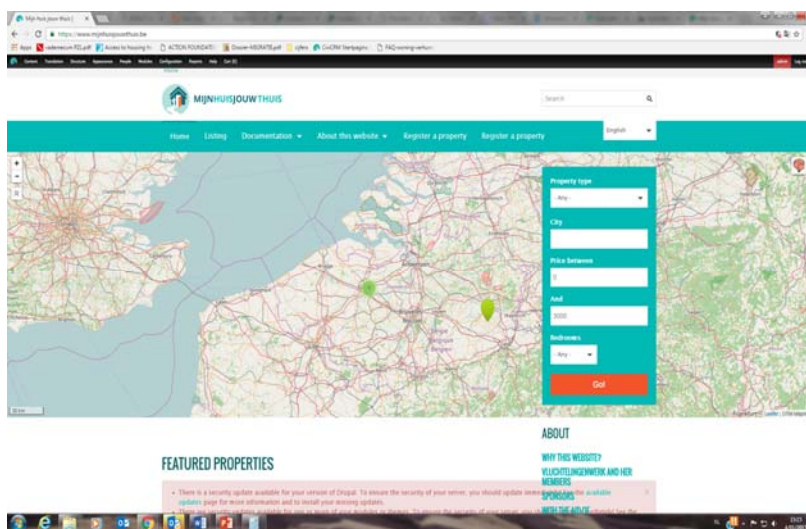

Oplossingen op terrein

- **Vluchtelingenwerk Vlaanderen**
  1. Project “Geef de wereld een thuis”: tijdelijk verblijf bij een pleeggezin.
  2. Woonplatform **Mijn Huis Jow Thuis** :
<https://www.mijnhuisjouwthuis.be/nl>
    - Verhuurders die willen verhuren aan vluchtelingen in contact brengen met vluchtelingen
    - Informatie: voor verhuurders, voor huurders, voor begeleiders (in verschillende talen). Ondersteuning via infolijn.
    - Sensibiliseren - Verhalen: interviews, animatiefilm, vlog van stagiaire Aili (tips&tricks)

Mijn Huis Jow Thuis

Oplossingen op terrein

- Vzw's en vrijwilligers :
  - Helpen met zoeken naar woningen: bellen, meegaan op afspraken, contacteren OCMW, ...
  - Huren zelf doorgangswoningen in
  - Komen tussen in huurwaarborg
  - Fungeren als tussenpersoon tussen verhuurder en huurder: vertalen, bemiddelen bij problemen.
  - Werkingsvormen gelijkaardig aan SVK
- Vl. Regering in 2016:
  - 200 miljoen extra voor sociaal wonen in Vl.
  - 20 miljoen extra budget voor versterking SVK in Vl.

Platform Huisvesting

- Verschillende middenveldorganisaties hebben gewerkt aan een gezamenlijk standpunt over huisvesting: knelpunten en beleidsaanbevelingen.
  - Vluchtelingenwerk Vlaanderen
  - Vlaams Huurdersplatform
  - HUURPunt
  - Orbit
  - Caritas Vlaanderen
  - Netwerk Tegen Armoede
  - CAW Antwerpen
  - Samenlevingsopbouw
  - Beweging.net

Nog vragen?

Contact

- Vluchtelingenwerk Vlaanderen vzw
Kruidtuinstraat 75, 1210 Brussel T 02 225 44 00
info@vluchtelingenwerk.be
  - Lore Robeyns, projectmedewerker integratie,
lore@vluchtelingenwerk.be
- www.vluchtelingenwerk.be
www.vluchtelingenwerk.be/huisvesting
www.mijnhuisjouwthuis.be (Ndl, Fr, Eng)

Housing and Accommodations for Refugees

Ahmad Reshad Jalali

Refugees Ideas and Solutions for Europe (RISE)

- Preface: The RISE network is a refugee network created in 2016, led by refugees in different European countries.
- Collaboration from Greek Forum of Refugees(GFR) and ECRE.

RISE Vision

- The RISE network aims at reducing discrimination
- The ultimate goal of the RISE is
- **Objectives**
- Empowerment
- Rising awareness
- Inclusion/Integration

Study: The State of Housing in the EU 2015

- Two alarming issues :
  1. There are more people without a home today in Europe than six years ago
  2. There are not enough affordable homes available in most European countries to meet the increasing demand

Housing trap

- **There is a sort of “housing trap”** in many EU countries, for people who try to enter the housing market:
  - The rental sector is expensive
  - Home ownership is not an option due to the even higher cost
  - Social homes are just not enough with waiting lists growing in a number of countries, including Italy, the UK, France and Ireland.

- Consequence?

In many countries, **the majority of people aged 18-34 still live with their parents**

- 66% of them in Italy
- 58% in Portugal
- 55% in Spain
- 74% in Slovakia etc.

Accommodation and integration

Empty houses in unattractive area that do not offer much future

Greece

Discrimination and anti-immigrant sentiment among the public:

Germany

France

Sweden

Access to housing for refugees

- **Hidden discrimination**
- **High prices**
- **Lack of adequate supply on the private rental market**
- **Priorities in allocating social houses**

Conclusion

- The EU does not have any specific responsibilities with respect to housing; rather, national governments develop their own housing policies. Nevertheless, many of the EU Member States face similar challenges: for example, how to renew housing stocks, how to plan and combat urban sprawl, how to promote **sustainable development**, how to help young and disadvantage groups to get into the housing market, or how to promote energy efficiency among homeowners

